

Sine 27/2015-OKK

V Praze 14. dubna 2015

Výtisk č.:

S t a n o v i s k o

Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k návrhu novely zákona o střetu zájmů

I.

K celkovému zaměření návrhu

Cílem předkládaného návrhu zákona je:

- Odstranění nežádoucí roztržitosti současné právní úpravy a její neefektivit (vysoký počet evidenčních orgánů, nejednotný a nedostatečný přístup k takto vedeným informacím, chybějící vstupní data při nástupu do funkce resp. snížená možnost efektivní kontroly po nástupu do funkce, prakticky nulové metodické a dozorové činnosti, nejednotná rozhodovací praxe o přestupcích v předmětné oblasti a celkově nízká vymahatelnost povinností založených platnou právní úpravou).
- Ministerstvu spravedlnosti, které povede centrální registr, je svěřena působnost ústředního správního úřadu pro oblast střetu zájmů (kontrolní, dohledová a metodická činnost).
- Zřízení centrálního registru, za účelem odstranění nedostatků v informacích (oznámeních) podávaných dle zákona a zlepšení možnosti jejich kontroly, stejně jako zpřehlednění a ujednocení přístupu k těmto informacím prostřednictvím jejich zpracování identickým způsobem v jednotném formátu.
- V elektronickém registru by mělo být rovněž možné vyhledávat a) podle jmen veřejných funkcionářů, b) podle subjektů, ve kterých působí, c) podle vykonávané funkce a d) podle období, za které bylo oznámení podáno.
- Zlepšení kvality a validity výstupních informací vedených registrem oznámení což je předpokladem ke zlepšení kontrolních mechanismů (veřejných i dílem

institucionálních) a ke zpětnému zvýšení vymahatelnosti příslušných povinností. Cílem je dosažení stavu, který umožní systému tvorbu jednoduchých základních statistických sestav (např. informace o tom, zdali veřejný funkcionář skutečně oznámení podle zákona podal nebo podal včas a zdali jsou tato oznámení vůbec v elektronické podobě vedena).

- Zvýšení vymahatelnosti povinností plynoucích ze zákona prostřednictvím úpravy (změny rozpětí sankcí a jejich druhu) a rozšíření sankcí (návaznost na nové povinnosti), které budou rovněž promítnuty do centrálního registru.

Účinnost zákona se navrhuje od 1. 1. 2017.

II.

Vztah k vládní protikorupční politice

Zpracovaný materiál je promítnutím závazku vlády k předložení návrhu novely zákona o střetu zájmů obsaženého v programovém prohlášení a koaliční smlouvě. Podle Programového prohlášení vlády by měla novela zákona *zavést elektronické vyplňování a zveřejňování majetkových přiznání politiků tak, aby k nim veřejnost měla snadný přístup. Majetkové přiznání se bude podávat i ke dni nástupu do funkce.*

Akční plán boje s korupcí na rok 2015 klade důraz u tohoto návrhu zákona na zavedení povinnosti podávat přiznání již ke dni vzniku funkce, zefektivnění kontrolního mechanismu, zpřísnění sankcí, elektronizace majetkových přiznání, rozšíření okruhu bývalých funkcionářů, omezených při přechodu z veřejné do soukromé sféry (revolving door) a úprava podmínek tohoto omezení.

Zařazení oblasti střetu zájmů jako jednoho z nosných témat protikorupční politiky, svědčí o nezbytnosti a závažnosti, která byla vládou úpravě této oblasti přiřazena. Předkládaná úprava zajistí transparentnost v oblasti podávání oznámení o střetu zájmů. Výrazným způsobem sníží korupční rizika, umožní využití informací z centrálního registru finančními orgány.

III.

Způsob projednání návrhu

V souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2015 předložil Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu předmětný návrh novely zákona dne 13. února 2015 do mezirezortního připomínkového řízení. Toto bylo ukončeno dne 13. března 2015.

Ve shodě s nově navrženým gestorem – Ministerstvem spravedlnosti a dále Úřadem pro ochranu osobních údajů byla provedena úprava parametrů zákona:

Došlo tak k rozdělení osob povinných k podání oznámení o střetu zájmů do dvou skupin, ke kterým je přiřazena odlišná míra přístupnosti k datům plynoucím z jimi podaných oznámení. Oznámení veřejných funkcionářů podle § 2 odst. 1 („politici“) návrhu zákona by byla zveřejňována bez nutnosti žádání o přístupové kódy do registru a u veřejných funkcionářů podle § 2 odst. 2 („nepolitici“ či „úředníci“) návrhu zákona by veřejnost měla přístup jen k tzv. agregovaným údajům ze spisu (zda byla oznámení podána včas).

IV.

Návrh změn

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí zaujímá k návrhu novely zákona o střetu zájmů toto stanovisko:

Obecně k návrhu:

- Souhlasí s diferenciací vzdáleného přístupu k datům veřejných funkcionářů z hlediska ochrany veřejného zájmu. Doporučuje rozšířit okruh funkcionářů z hlediska většího rozsahu zveřejňovaných dat o vedoucí ústředních orgánů státní správy, kteří jsou vyjmenováni v § 2 odst. 2 zákona.
- Preferuje nezužování osobní působnosti zákona o zastupitele.
- Doporučuje dopracování odhadu nákladů na zavedení centrálního registru.

Závěr

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí doporučuje vládě v souladu s článkem 4 odst. 2 písm. a) Jednacího řádu Rady pro koordinaci boje s korupcí **schválit** materiál „*Návrh novely zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů*“ za předpokladu jeho dopracování ve smyslu stanoviska Rady.

Jiří D i e n s t b i e r v. r.

ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
a předseda Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí